

ECHO ARTYSTYCZNE

**Organ Polskiego Związku
Artystów Widowiskowych**

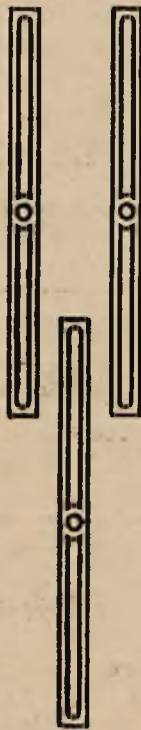

PISMO INFORMACYJNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM ARTYSTÓW TEATRÓW
ROZMAITOŚCI, KABARETÓW Lit.-Art., ESTRADY, ARENY i KINO-VARIETÉS

Rok VI.

WARSZAWA — SIERPIEŃ 1929

Zeszyt 5

WACIA MORAWSKA

(Obecnie na wywczasach w Zakopanem)

Wolna od 1 września b. r.

„Nowy Świat“ Poznań **„Moulin Rouge“**
Kantata 8-9

Dyrekcja: MANCZYŃSKI I SCHAFFERNICHT

PRZEBÓJOWY PROGRAM SIERPNIOWY:

FLOWER

komiczny akt nowości amerykańskich

Stańska Jadz a
subretka

Urbańska Nelly
tancerka charakteryst.

Liś Lasslő
tancerka akrobatyczna

Z. Olszewska
tancerka klasyczna

Welston
tancerka modernistyczna

W. Gierasówna
tancerka charakteryst.

KAZIMIERZ BAJON

**komik salonowy — wodzirej — improwizator — con-
ferencjer—prolongowany!**

Znakomite 2 Jazz-orkiestry. Początek o godzinie 9 wieczorem.

Sily artystyczne angażował pełnomoc. dyrekcji Feldman.

ECHO ARTYSTYCZNE

Organ Polskiego Związku
Artystów Widowiskowych

PISMO INFORMACYJNE, POŚWIĘCONE SPRAWOM ARTYSTÓW TEATRÓW
ROZMAITOŚCI, KABARETÓW Lit-Art., ESTRADY ARENY i KINO-VARIETÉS

Rok VI.

WARSZAWA — SIERPIEŃ 1929

Zeszyt 5

PODPISANIE UMOWY ZBIOROWEJ.

Jak podaliśmy już w poprzednim numerze Echa, termin podpisania konwencji t. j. Umowy Zbiorowej między Pozedem a Polzawidem, ustalony został na dzień 16 lipca b. r. w Warszawie: w tym też dniu o godz. 17 rozpoczęły obie komisje obrady w jednej z sal hotelu Bristol.

Delegacje Pozedu w osobach: pp. Piosska, Flanka, Fronczaka, Bretnera (w zast. Aleksandroffa), Draca i Wienera i Polzawidu w osobach: kol. Staruszkiewicza, Turkusa, Ordońskiego, Sławskiego, Malickiego-Żwirskiego, oraz przedstawiciela Centralnej Organizacji Z. Z. P. U. kol. S. Gackiego dawały gwarancję, że Umowa Zbiorowa przez nie opracowana, stanie się tym razem istotnie kodeksem prawnym i znajdzie posłuch u całego świata widowiskowego, zrzeszonego w obu tych organizacjach.

Po krótkim przemówieniu prezesów obu związków pp. Piosska i Staruszkiewicza, oraz zaproszonych na otwarcie zjazdu gości, rozpoczęły się obrady komisyj. Do najtrudniejszych punktów umowy, należał § i „Ogólne postanowienia” na podstawie, którego, rozwinąć się miała dyskusja nad innemi. W streszczeniu brzmi następująco: Dyrekcje zrzeszone w Pozedzie obowiązują się angażować tylko artystów, członków Polzawidu, oraz zorganizowanych artystów pokrewnych związków zagranicznych, przez Społ. Biura Pośrednictwa Pracy przy Pol. Z. A. Wid. jak

również artyści Polzawidu, obowiązują się przyjmować kontrakty tylko do dyrekcji zrzeszonych w Pozedzie.

Paragraf ten jednak, jakkolwiek w logicznym swym brzmieniu przedstawiał się zupełnie naturalnie, wprowadził mnóstwo komplikacji skutkiem obecnego stanu rzeczy, zwłaszcza w pośrednictwie pracy; trudności te nie były łatwe do zlagodzenia, gdy wzięto pod uwagę, że kilka poważnych dyrekcji warszawskich nie jest dotychczas zrzeszonych w Pozedzie, a współpracę swoją uzależniały od uzupełnienia owego paragrafu punktem, który znowu czynił wyłom w całokształcie prac Polzawidu.

To też postanowiono sprawę tę celem krystalizowania się odłożyć do 29 lipca b. r. i wysunąć na porządek dzienny na imię terytorjum t. j. w Katowicach; wszystkie inne paragrafy tejże umowy, uzgodniono następnego dnia w Warszawie, w lokalu związku, gdzie następnie po spisaniu protokołu i oficjalnych przemówieniach delegacje wyjechały.

— — — — —
29 lipca b. r. zjechały się komisje w Katowicach, gdzie ogodz. 12 w południe rozpoczęły się dalsze obrady w lokalu kabaretu Apollo. Przewodniczący obrad prezes Piossek, po krótkim przemówieniu, poprzedzonym konferencją z członkami Pozedu, postanowił na porządku dziennym § 1 „Ogólne postanowienia” który po

dłuższej dyskusji i wysłuchaniu zainteresowanych stron, został wkońcu uzgodniony.

Po powtórnem przeczytaniu całego tekstu i małych poprawkach, wynikłych z ogólnych postanowień, została Umowa Zbiorowa przez obie delegacje podpisana.

Wiele życzliwości i łatwości w ujmowaniu spraw, wykazało tu stanowisko dyr. Flanka, jak również moc energji i dążności do pomyślnego rezultatu, stanowisko dyr. Bretnera: oryginalny system, przez ogół chętnie przyjęty, w ustalaniu spraw wykazał dyr. Drac; silną wolę zmagania się z przeciwnościami dyr. Wiener, ostateczne zdanie się na załatwienie spraw, przez kolegów dyr. Fronczak, jednanie obu stron dyr. Aleksandroff, a przede wszystkim powagę opanowania sytuacji i zrozumienia rzeczy dyr. Piossek, któremu wraz z całą delegacją należy się uznanie.

Podnieść również należy, że aczkolwiek stanowisko delegacji Polzawidu było niezachwiane, to jednak wykazała bardzo wiele dobrej woli, byleby współpraca z Pozedem weszła na realne tory. Tu należy się również podziękowanie za współudział w obradach, sekretarzowi gen. C. O. Z. Z. P. U. kol. S. Gackiemu, który z obowiązku swego stanowiska wytrwale dotrzymał nam miejsca prawie do końca, rozstrzygając bezstronnie dość poważne kwestje.

Nowa Umowa Zbiorowa, która jednocześnie wchodzi w życie przedstawia się znacznie korzystniej od poprzedniej; prócz pozostałych wolnych mieszkań, otrzymują artyści część gaży za czas choroby, a do poważnych jej punktów, należy również — że programy z samych sił żeńskich są niedopuszczalne.

Jestto znaczny sukces, który przez obowiązkowe wprowadzenie do każdego programu siły męskiej, t. j. konferenciera, humorysty, czy tancerza podniesie moralnie poziom naszych placówek.

Umowę Zbiorową, ze względu na to, iż pełnomocnictwa naszej delegacji sięgały do IX Walnego Zjazdu, podpisano na rok; po zatwierdzeniu jej przez Walny Zjazd, nastąpić może przedłużenie.

Z naszej strony dodać możemy, iż niezmiernie jesteśmy zadowoleni, że tak poważne dzieło, jakim istotnie była Umowa Zbiorowa, zostało wreszcie uskutecznione. Oby tylko treść jej została sumiennie zrealizowaną i doczekała się poszanowania wszystkich.

Przy okazji komunikujemy, że egzemplarze Umowy Zbiorowej wyszły już z druku i że obowiązkiem każdego z naszych członków jest zaznajomienie się z jej treścią, przez nabycie poszczególnych broszur w sekretarjacie związku i u delegatów.

Redakcja.

O CELOWĄ DZIAŁALNOŚĆ RADY ARTYSTYCZNEJ

Pisząc artykuł na powyższy temat, zastrzegam się, iż nie wracam do przeszłości, t. j. do działalności poprzednich Rad Art. naszej organizacji; otwarcie przyznać im trzeba dodatni wynik ich sporadycznych wysiłków w kierunku podniesienia poziomu artystycznego na naszych placówkach pracy, oraz „narybienia” Polzawidu nowymi, młodeymi siłami braci widowiskowej.

Idzie mi o „ustabilizowanie” racjo-

nalnego zakresu prac obecnej Rady Art., a ściślej pisząc, o stworzenie pewnego programu działalności tej tak ważnej funkcji, jaką przedstawia praca Rady Art.

Dotychczas w tej dziedzinie wszystko polegało na urządzaniu dwu lub trzech egzaminów w roku dla nowo-wstępujących i kandydatów (ek) Polzawidu.

Owe egzaminy były i oczywiście będą „punktem ciężkości” prac każdej

Rady Art. Narazie w niniejszym artykule poruszam tylko kwestję owych egzaminów. Według mego zdania egzaminy powinny ulec pewnym reformom i mieć ściśle określony charakter.

Tylko egzamin w formie publicznego przedstawienia, przyczyni się do odpowiedniego ustosunkowania się społeczeństwa, względem naszej braci widowiskowej.

Oficjalny pokaz naszych nowych sił Polzawidowych — naszych wysiłków zmierzających do stworzenia w Polsce, prawdziwie artystycznych, godnych poparcia najszerszych warstw społeczeństwa, — imprez widowiskowych — to główne, najważniejsze zadanie.

Reformę systemu urządzania egzaminu, wyobrażam sobie następująco: danie naszej Rady Art.

1) Egzamin (pokaz publiczny) dla nowowstępujących i kandydatów (ek) Polzawidu, odbywa się tylko raz w ro-

ku, w miesiącu październiku, w Warszawie.

2) Egzamin ma charakter przedstawienia „Varieté - Kabaretu” i celem odpowiedniego wzmocnienia programu, mogą w takowym brać udział zawodowe siły z Polzawidu—dokooptowane przez Radę Art.

3) Egzamin ma formę przedstawienia publicznego (płatne bilety wejściowe) i urządzany jest w jednym ze znanych publicznych lokali (proponuję widownię Filharmonji Warszawskiej).

4) Repertuar wokalny oraz program choreograficzny (wykaz tańców) każdego (ej) z poszczególnych kandydatów (ek) musi być na miesiąc przed odbyciem się egzaminu, nadesłany do Sekretarjatu Polzawidu.

5) Rada Art. zastrzega sobie wybór produkcji z nadesłanego materiału, oraz na tydzień, przed odbyciem się

Och, te garderoby!...

Jeśli mamy jakieś poważniejsze zmartwienie z rozpoczęciem każdego kontraktu, to jest niem garderoba artystyczna, wzgl. ubieralnia, gdzie artyści przechowują swe kostjумы, nuty, rekwizyty i t. p. rzeczy potrzebne do występu. Wprawdzie rozmiar i urządzanie jej przewiduje jeden z paragrafów konwencji, jednak nikt z nas jeszcze nie spotkał takiej garderoby, w którejby się czuł naprawdę tak, jak tego wymaga przygotowanie do występu.

Jak wielką wagę przykładają dyrekcje do angażowania pierwszorzędnych sił artystycznych, tak najmniej myślą o odpowiednim locum dla nich, czyli, że czem poważniejsze przedsiębiorstwo, tem podlejsza tam garderoba; angażuje się n. p. tancerkę, która idąc z postępem mody posiada kostjумы utkane olbrzymimi piórami, w których n. b. nie może wydobyć się z garderoby, a dość często ma w niej tak mało miejsca, że wogóle takiego kostjumu nie jest

w stanie na siebie włożyć i występuje poprostu w kostjumie... kąpielowym.

Ta sama historia jest z subretkami i wodewilistkami, które z żurnalów zagranicznych biorą wzory na swe toalety sceniczne, nie zdając sobie sprawy, że ich zagraniczne koleżanki są w tem szczęśliwie położeniu że dyrekcje tamt. największy nacisk kładą na wygląd zewnętrzny i wybudowałyby nawet specjalną garderobę, gdyby tego zaszła potrzeba, byleby przeto występ artystki nie doznał żadnego uszczerbku.

U nas—niestety — kabarety, czy dancingi o ile przybierają coraz to efektowniejszy wygląd wewnętrzny, tak żadnemu przekształceniu, ani dostosowaniu do obecnych wymogów, nie podlegają ich garderoby artystyczne; każda z nich na rzut oka ma wygląd prowizoryczny... tymczasowy jakby tylko na kilka dni... a przerbione są z jakichkolwiek ubikacyj, byleby artyści wskazać: to jest właśnie garderoba!...

Mówić w tej chwili o oddzielnych

egzaminu, przesyła program popisu każdemu kandydatowi (tce).

6) Na powyższy egzamin wysyła Zarząd Gł. Polzawidu zaproszenia do wszystkich dyrektorów imprez widowiskowych (z załączeniem programu popisu), oraz do miejscowej prasy. Obecność wszystkich kierowników społecznych Biur Pośrednictwa Pracy przy Polzawidzie — jest obowiązkowa.

Publiczny pokaz wartościowych sił Polzawidu, nowowstępujących, kandydatów (ek), winien być w najdrobniejszych szczegółach, pod względem artystycznym, finansowym i technicznym, opracowany przez specjalną komisję wyłonioną z Zarządu Gł. i Rady Art.

W kwestji finansowej, dotyczącej kandydatów (ek) proponuję:

Kandydaci (tki) wyznaczeni przez Radę Art. do złożenia egzaminu, obowiązani są nadesłać, na miesiąc przed odbyciem się popisu, a 50 zł., do Se-

kreтарыjatu Polzawidu, tytułem kosztów egzaminacyjnych, oraz nadesłać do Redakcji „Echa Artystycznego” płatne ogłoszenie, według wzoru nadesłanego przez Sekretaryat Polzawidu — minimum $\frac{1}{4}$ str. à 10 zł.

Oto w głównych zarysach mój projekt „Publicznego Popisu” (egzaminu) organizowanego tylko raz w roku przez Radę Art., — który podaje odpowiednim czynnikom pod uwagę.

Z. K.

Sprawa powyższa jest o tyle aktualną, że obecna Rada Art. na wzór dwu ostatnich tego rodzaju egzaminów odbytych w Wiedniu przez I. A. O. (11 maja i 8 czerwca b. r.) postanowiła przy najbliższym posiedzeniu projekt podobny wysunąć na porządek dzienny. Przypuszczamy, że i cenne uwagi Szan. Kolegi Z. K. również nie przejdą bez echa.

Redakcja.

garderobach damskich i męskich, równałoby się z paradoksem... o ile garderoba wspólna, nie jest ubikacją, służącą w dzień na pralnię obrusów i serwetek, to kancelarją dyrekcyjną obliczoną na 2 — 3 osoby; jeśli nie jest zwykłą komórką oszalowaną deskami, a nadającą się raczej na przechowywanie starych nut, to znowu „salonem fryzjerskim”, w którym podczas przebierania się artystów, gołą spóźnionych gości... (Jockey Club w Warszawie). Niektóre te imitacje garderób są tak ciasne, że confrencier przechodząc ciągle obok upudrowanych nówek tancerek, zmuszony jest nosić szczotkę w kieszeni! Gdy do kolekcji dodamy jeszcze garderoby, które są jednocześnie szatnią dla kelnerów, wchodzących tam nawet bez zapukania, lub gabinetem dla gości, z których wraże potrzeby wyprasza się artystów i przechodzi do kuchni, czy na schody, nie mówiąc już o toaletach, do których aby się dostać, trzeba przechodzić przez widownię, to będziemy mieli całokształt lekceważenia sobie tak ważnych dla

artystów miejsc przysposobienia się do występu.

Trudno w tym wypadku przyjąć usprawiedliwienie, że w danym lokalu nie ma odpowiednich pomieszczeń, lub też, że dla wygody artystów narażać się trzeba na koszty — bo znacznie kosztowniejsze są programy, dochodzące miesięcznie do kilku i kilkunastu tysięcy złotych, a program najdroższy nawet traci na wartości, gdy artysta niema odpowiedniego pomieszczenia celem przygotowania się do występu. Każdy bowiem zgodziłby się bezsprzecznie na remont, wzgl. na dobudowanie odpowiedniej garderoby, chociażby nawet kosztem utraty kontraktu na jeden miesiąc. Dyrekcja każda napewno na tym nie straci, gdy na serjo o przyzwoitych garderobach pomyśli, bo tym sposobem zmniejszy sobie troskę o solidny wygląd programu, jak również zapewni artystom bezpieczeństwo drogich ich kosztów, za które jest przecież odpowiedzialną.

O. Sa.

WIDOWISKA NA DAŁEKIM WSCHODZIE

(dalszy ciąg art. pt. „Widowiska na drugiej półkuli.

W podróży z Honolulu do Japonji, zawiął okręt do portu Yokohama; tu, po ochłonięciu z pierwszych wrażeń, jakie daje ziejący ogniem wulkan, który spowodował przed kilku laty trzęsienie ziemi, przechodzi się obok tysięcy śnieżno-białych żaglówek, któremi japońscy rybacy zarabiają na chleb codzienny.

Yokohama jest miastem, gdzie prócz międzynarodowego hotelu, nigdzie więcej nie znają innego języka, prócz japońskiego, to też dowiedzieć się o miejscach rozrywkowych, jest połączone z wielkim trudem. Uprzystępiło to jednak polecenie do jednego z kolegów amerykańskich, który z wszelką gotowością „załatwił“ kilka teatrów.

Chodzi tu mianowicie o czterokątne drewniane budynki, wewnątrz urządzone systemem plecionym. — Przybytki te zdobią przepiękne sadzawki, otoczone mnóstwem drobnych drzewek i wspaniałe obrazy, które codziennie się zmienia. Okazją dostać tu można tylko miejsce pierwszorzędne, gdyż miejsca tanie mają szczególne urządzenia, na których widz całkiem wygodnie siada sobie na skrzyżowanych nogach. W ten sposób zmieścić się może wiele osób, gdyż Japończyk jest b. skromnym i mało wymagającym. Powodzenie mają w 95% dramaty i czem więcej morderstw, tem większą ma przedstawienie frekwencję.

Reklamy polegają na tem, że na plakatach odtwarzają jednego nadzwyczaj silnego Japończyka, który 20 innych silaczy utrzymuje w szachu i to n. b. w tysiącach rozmaitych warjacjach. Są miasta w Japonji, gdzie na jednej ulicy znajduje się po 20 takich teatrów, a liczba ich pomieszczeń równa się od 400 do 600 osób. — Mała Japonja ma bowiem 75 milionów mieszkańców i teatry są stale zapelnione.

Większe teatry są tylko w Tokio, Kyoto, Osaka, Kobe, Szimonosecki i Mojii. Te teatry są już „moderne“ i

budowane w stylu niemieckim. — W teatrach tych grywane są już opery i większe dramaty współczesne: dekoracje i ich wystawa ściśle w stylu japońskim, a współpracownikami tylko artyści pierwszorzędni. Teatr, który niegdyś w Japonji odwiedzanym był tylko przez tłumy, dziś stoi na wysokim poziomie i zapelnia go przeważnie klasa ludzi zamożnych.

Interesująco przedstawia się tam kino: są to również drewniane budowle, ale bywają już i kamienne. — W niektórych orkiestra składa się z 60 muzyków. Aby Japończykom wytłumaczyć bardziej skomplikowane sceny, trzyma każdy kinoteatr artystę, który dostosowując odpowiednią mimikę, opowiada odgrywające się sceny, przyczem śmieje się i płacze, wprowadzając publiczność w odpowiedni nastrój. Z roli swej jednak nie wyjdzie, choć seans trwa dość często i trzy godziny.

Do najwspanialszych momentów w Japonji, zwłaszcza dla świata podróżującego, jest święto kwitnących wiśni: gdy z końcem kwietnia, z pośród czerwonych kwiatów wychylają się ponętne owoce, następuje okres, gdy zimowe, ciemne kimono, zamienia się na piękne, barwne kimono letnie. Wszystko wzruszone radością, rwie się do życia, a powodzeniem cieszy się wówczas japoński narodoży trunku Sake. Do piękna należą wtedy tańce, urządzone z tej okazji w Kyoto. Wprawdzie te same tańce urządza się i w innych miastach, ale właśnie tam wypadają one najokazalej. W t. zw. „Cherryblossom“ teatrze tańca, budynku o czterokątnem pomieszczeniu (mniej więcej na 1.000 do 1.500 miejsc), a urządzonym we wnętrzu z bambusowych plecionek, odbywają się produkcje o wielkiej dla znawcy wartości. O miejsce tam trudno, a przestąpić teatru tego w obuwie niewolno. Dla cudzoziemca, są to rzeczy nadzwyczajne i niezapomniane.

Do występów teatralnych sporzą-

dzoną jest olbrzymia scena, na której siedzą „muzycy” (68 słodkich, malutkich japońskich laleczek, w prze cudnych kimonach, jakie tylko cesarstwo japońskie posiada) z prawej i lewej strony sceny, o pół metra od siebie oddalone, aby piękno ich w całości okazać; grają przytem na instrumentach narodowych, tj. trzys trunowych gitarach, wreszcie na zmianę po 34 czynią ewolucje taneczne, a wprost oczarowujący widok o szalania widza, gdy wszystkie zlewają się w jeden różnobarwny korowód, a orkiestra potęguje ów efekt. Nie do zapomnienia!...

Na tańce japońskie, gdy się patrzy z punktu widzenia artystycznego,

spozstrzega się mnóstwo uproszczonych zupełnie figur, nadzwyczaj łatwych, nie tak skomplikowanych, jakie wymaga nasza krytyka, a mimo to gejsze studjują je od dzieciństwa.

Japończyk posiada 3 kategorie lokalów rozrywkowych, tak, że każdy mężczyzna znajdzie odpowiednie dla siebie. W jednym z pierwszorzędných lokali, do którego bez wprowadzenia dostać się niepodobna, o urzędzeniu wprost książęcym, gejsze podawały kolację i obsługiwały gości, następnie te same tańczyły i śpiewały jako artystki, a w końcu bawiły publiczność dotrzymując jej wiernie towarzysztwa. Podawano na końcu, jak zwykle, Sake.

Z NASZYCH PLACÓWEK.

BIAŁYSTOK.

W kino-varieté „Modern“ i „Apollo“ występy artystów widowiskowych.

BIELSKO.

W lokalach „Tabarin“ i „Eden“ występy sił krajowych i zagranicznych.

BYDGOSZCZ.

W varieté „MaXim“ i ogrodzie „Resursy kupieckiej“ program widowiskowy.

CHEŁM.

Cyrk zoologiczny Dworskiego i Koczka, cieszący się tu dużym powodzeniem, wyjeżdża w dalsze tournée na kresy wschodnie.

GRUDZIĄDZ.

W „Mazurce“ dancing towarzyski z występami artystów.

INOWROCŁAW.

W rest. hotelu „Pod Lwem“, dancing z występami artystów.

JASTRZĘBIE ZDRÓJ.

W „Casino“ występy wokalnochoreograficzne.

KALISZ.

Zjechał tu na występy, po sukcesach w Piotrkowie Trybunalskim Cyrk Barańskich. W rest. „Europa“ „Wypiszczykowej“ i „Savoy“ programy kabaretowe.

KATOWICE.

W „Trocadero“, „Moulin Rouge“, „Apollo“, „Atlantic“ i „Eldorado“ występy sił krajowych i zagranicznych.

KRYNICA.

W „Bagateli“ i „Zaciszu“ program kabaretowo-dancingowy.

KRAKÓW.

W „Moulin Rouge“ produkcje kabaretowe i dancing towarzyski. W „Teatralnej“ i „Mirażu“ produkcje choreograficzne solistów połączone z dancingiem.

LUBLIN.

W kino-varieté „Corso“ i „Apollo“ występy artystów widowiskowych. W kabaretach „Frascati“ i „Ermitaż“ program kabaretowo-dancingowy.

LWÓW.

W „Bagateli“, „Alhambra“, „Warszawie“, „Louvre“ występy artystów krajowych i zagranicznych. W „Imperjal“ i „De la Paix“ dancing towarzyski z popisami solistów tancerzy.

ŁÓDŹ.

W „Grand“ i „Manteufel“ występy artystów wdowiskowych i dancing

MŁAWA.

Gości tu Cyrk Francesko.

POZNAŃ.

W „Monlin Ronge“ „Nowy świat“ „Apollo“, „Splendid“, „Savoy“, „Pawilon“ na P. W. K. w Wesołem Mia-

steczku. „Francuski“, „Miraż“, „Pawie Pióro“, „Atlantyk“, „Astorja“, „Rzymska“, występy sił krajowych i zagranicznych.

RÓWNE.

Występy artystów widowiskowych w lokalu rest. „Nowy Świat“.

SOSNOWIEC.

W „Lokarno“ program kabaretowo-dancingowy.

TORUŃ.

„Pod Orlem“ występy artystów widowiskowych. „Pod trzema koronami“ program kabaretowo-dancingowy pod kier. W. Denisa.

WARSZAWA.

W kino-varietés: „Tęcza“, „Mewa“, „Rococo“, „Czary“, „Hel“, „Era“, „Muza“, „Uciecha“, „Kometą“, „Astra“ występy artystów Pol. Z. A. Wid.

Na dancingach: „Bristol“, „Oaza“, „Moulin Rouge“, „Nitouche“, „Pod Wiechą“, „Astorja“, „Varsowie“, „Wróbel“ występy sił krajowych i zagranicznych. W ogrodzie „Bagatela“ wielki program varieté pod reżyserją T. Ordońskiego. W lokalach rest. „Lij“, „Saski“, „Victoria“ programy kabaretowo-dancingowe.

WOLBROM.

Gości tu Cyrk Kambrosa.

WILNO.

W kabarecie „Niszkowski“ program wokalnno-choreograficzny.

WŁODZIMIERZ WÓŁ.

Zjechał tu na gościnne występy Cyrk Wernera.

ZAKOPANE.

U „Trzaski“ i w „Morskiem Oku“ produkcje art. Pol. Z. A. Wid.

Z ZAGRANICY

Barcelona. Trzeci międzynarodowy kongres teatralny, zorganizowany tu przez „Societe Universaille du Theatre“ postanowił zwołać następny w r. 1930 do Hamburga.

Londyn. Jak w całym świecie, tak i w Angli potracają artyści przy wypłacaniu gaź podatek dochodowy, wynoszący tam około 20%. Ponieważ jak zresztą wszędzie, mają dla artystów pewne względy, dlatego też tamt. związek p. n. Variety Artists Federation, 18 Charning Cross Road, London W. C. 2, przez sekretarza swego Waltera H. Mc. Cartly upoważnionym jest do wystawiania odpowiednich zaświadczeń, celem uzyskania pewnej zniżki, również dla artystów cudzoziemców.

Wiedeń. Z dniem 1 września b. r. otwarte tu zostanie nowe variete, przerobione z budynku Zirkus-Renz, pod dyr. Edgarda Whyte Spitz z Hannoveru. Tamtejsze pisma twierdzą, że tak wielkością, jak i specjalnym charakterem widowiskowym, przewyższy wszystkie dotychczasowe variete wiedeńskie.

Varieté „Excelsior“ otwarte 15-go czerwca b. r. cieszy się obecnie niezmiennem powodzeniem.

Kabaret-dancing „Tabarin“ istniejący od wielu lat, zanknął swe podwoje, skutkiem szalonego czynszu i niemożność płacenia wszystkich podatków.

Paryż. Olbrzymi sukces odniosła tu w u. m. rewja murzyńska, składająca się z 45 osób, a występująca w Moulin Rouge; pierwsze dwa dni występu daly około 80.000 franków za jeden wieczór. Dwie solistki-tancerki w towarzystwie 12 girlsów występowały a la Józefina Backer, kilku zaś tancerzy w niezwykłych popisach, wogóle w Europie niewidzialnych. Clou wieczoru, był popis tancerza o drewnianej nodze, w tańcu wcale się nie uwydatniającej... w którą uwierzono dopiero po odjęciu. Poza tem kilka sketchów ilustrowanych pieśniami murzyńskimi.

Pod nazwą „Federation Theatres, Music Halls, Cinemas et Spectacles de Paris“ powstał tu nowy związek dyrektorów, który ma na celu (między innemi) wspólną obronę przeciw wymierzonym podatkom od przedsiębiorstw rozrywkowych.

Zakończenie sezonu cyrkowego w Paryżu dało 3 potężnym cyrkom t. j. d'Hiver, Medrano i Paris przeszło sie-

dem miljonów franków dochodu.

Berlin. Od 16 lipca b. r. atrakcja varieté „Scala” w Berlinie, jest trupa 11 wagabundów amerykańskich p. n. Borrah Minevitch's popisująca się koncertem na ustychnych harmonijkach, oraz szeregiem „wiltzów” wyprawianych na widowni. Z rozpoczęciem występu wchodzi w kontakt z publicznością i utrzymują się w nim do końca, wywołując niebywałą sensację.

„Wintergarten” wprowadził do programu film, wyświetlający walkę słynnych bokserów Schmelinga i Paolino zdjęte z natury, który na program ściąga cały świat sportowy Berlina.

Powstały tu ostatnio dwa nowe kabarety „Lanero” Prinzregentenstrasse 1 i „Anti” w górnej sali teatru przy Lützowstrasse.

Swinemünde. Znakomity confrencier Carl Walther rozpoczął wydawnictwo czasopisma „Der bunte Hund” specjalnie poświęcone dla kabaretu Victoria, w którym występuje i pierwsze egzemplarze tegoż, zostały zaraz po ukazaniu się wyczerpane.

W „Rothe Mühle” cieszy się powodzeniem piosenkarz nastrojowy Rudi Ziegler, znany naszym kolegom z występów w Atlantic-Diele w Grudziądzu w 1920 r.

Karlove Vary (Karlsbad). Skutkiem zamknięcia trzech pierwszorzędnych varieté na sezon letni w Czechach, artyści tamt. przenoszą się do wspomnianego uzdrowiska w poszukiwaniu engagementu. Angażuje jednak tylko praska „Alhambra”, gdy

Varieté Weber, które niegdyś grało tamże przez cały rok, obecnie nie istnieje.

Berno. Czechosłowacki związek artystów uchwalił na Walnem Zebraniu 27 czerwca 1929 r. wymierzyć ostrą naganę agentowi Bruno Donath i ostrzec kolegów, przed zawieraniem kontraktów za tegoż pośrednictwem.

Hamburg. Grono miłośników teatru w Hamburgu zajmuje się osobliwym planem, który ma służyć celom propagandy teatralnej sztuki niemieckiej zagranicą. Chodzi mianowicie o stworzenie „okrętu-teatru”, który docierałby do różnych nadbrzeżnych krajów kontynentu, tudzież dawał przedstawienia na pełnym morzu. Na okręcie tym ma być zbudowana zupełnie prawidłowa scena, oraz widownia mogąca pomieścić 500 widzów. Oryginalny ten teatr zadebiutować ma w południowej i północnej Ameryce. Okręt-teatr poza przedstawieniami urządzać ma również płynające wystawy sztuki.

Chicago. Powstał tu nowy związek artystów p. n. „Actors Union of America” do którego przystąpiło od razu 700 osób i dalsze zgłoszenia. przedstawiają się w liczbie 20 — 50 osób dziennie.

Niezliczone wypadki napadu zamaskowanych bandytów na kasy teatralne, spowodowały tamt. przedsiębiorców do utrzymywania stałych, uzbrojonych stróżów bezpieczeństwa, którzy w razie wypadku mają prawo do natychmiastowego użycia broni palnej.

KOMUNIKATY

Uchwałą Zarządu Gł. z dnia 18-go lipca 1929 r. został kol. **Tadeusz Gajewski** zwolniony ze stanowiska kierownika Spół. Biura Pośrednictwa Pracy przy Pol. Z. A. Wid. w Warszawie. Kontrakty przez tegoż zawarte do daty powyższej pozostają w mocy. Na kierownika powyższego biura powołano kol. Reissa-Rożańskiego, z Katowic, który już objął urzędowanie.

Uchwałą Zarządu Gł. z dn. 4 sierpnia 1929 r. przyjęci zostali w poczet członków rzeczywistych:

Budnicki Stefan,
Hutyra Ludwik (Meleros),
Ostrowski Włodzimierz,
Grocholski Czesław,
Barański Mieczysław.

w poczet kandydatów:
Libudówna Walerja (Thomson Mira),

Ruczeńska Marja (Thomson Mer-
ry).

Za nieprzestrzeganie ogólnych zasad organizacyjnych i niewypełnianie należycie obowiązków kierownika Społ. Biura Pośrednictwa Pracy, co wpływa szkodliwie na całość interesów Polzawidu i jego członków, kierownik Społ. B. P. Pracy w Bydgoszczy kol. Alfred Sobol-Alfredo został mocą uchwały Zarządu Gł. z dn. 4 sierpnia 1929 r. na tem stanowisku

zawieszony. Wobec powyższego, ostrzega się wszystkich członków i kandydatów Polzawidu, że kontraktów za pośrednictwem Społ. Biura Pracy w Bydgoszczy A. Alfredo, bezwzględnie zawierać nie wolno.

Powyższe podajemy do wiadomości Pol. Zw. Dyrektorów Scen Wido-wiskowych, z prośbą o przestrzega-nie w myśl zawartej Umowy Zbioro-wej z dn. 30 lipca 1929 r.

Zarząd Gł.
Pol. Zw. Art. Wid.

K R O N I K A.

Urlopy. Kol. viceprezes Statur-Turkus wyjechał na wypoczynek do Zakopanego. Przewodniczący Rady Art. Kol. H. Domański wyjechał w sprawach zawodowych jak również kuracyjnych do Włoch.

Pracownicza Poradnia Prawna. Przy Radzie Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, (Warsza-wa, Sienna 16, tel. 310-74), została otwartą Pracownicza Poradnia Praw-na, która udziela **bezpłatnie** porad prawnych, we wtorki i piątki między godz. 7 — 8.30 wiecz. wszystkim członkom Centralnej Organizacji Z.Z.P.U. do której również należy Polzawid. Kol. i Kol. radzimy korzystać z niej w każdym trudnym lub wątpliwym wypadku, gdyż ogromne zdobycze pracowników umysłowych nie powin-ny pozostać martwą literą, lecz umie-jętnie wykorzystane w praktyce, zwłaszcza w tak uprzystępnionych warunkach.

Tablica kamienna na grobie ś. p. Wacława Taulitz-Dolskiego. Drogą dobrowolnych składek ufundowaną została na grób b. członka Zarządu Gł. i sekretarza Związku ś. p. Wacława Taulitz-Dolskiego tablica kamienna z fotografią ś. p. Zmarłego. Nabo-żeństwo żałobne, jak również usta-wienie tablicy odbędzie się d. 14 b.m. na Powązkach, w obecności członków Zarządu Gł. oraz Kol. i Kol. przeby-wających w Warszawie. Ponieważ koszt tejże przekroczyły uzyskaną sumę, przeto Zarząd Gł. wydał jesz-

cze jedną listę składek, specjalnie dla tych, którzy dotychczas nie mieli sposobności uiścić moralnego długu.

Konferencja w sprawie artystów zagranicznych. W prezydium dyrek-cji policji w Katowicach, odbyła się 29 lipca b. r. konferencja w sprawie uregulowania wjazdu artystów za-granicznych do Polski. Delegację Pol. Z. A. Wid. w osobach prezesa Staruszkiewicza, sekr. gen. Ordońskiego i czł. Zarządu Gł. Sławskiego, przy-jął dyrektor Gebhardt i odnosząc się zyczliwie do jej postulatów, przy-rzekł załatwić je pomyślnie.

Zebrania koleżeńskie. We Lwowie odbyło się dnia 25 czerwca b. r. ze-branie koleżeńskie w lokalu (bocz-nym) kawiarni „Warszawa“ zwołane przez zast. del. kol. Brzezińskiego. Referat o całokształcie prac Polzawi-du wygłosił czł. Zarządu Gł. kol. Jó-zef Sławski. W rezolucji postanowio-no współdziałać wraz z Zarządem Gł. i podporządkować się bezwzględnie wszelkiemu jego uchwałom.

Dnia 28 z. m. odbyło się w Pozna-niu w kabarecie „Miraż“ nadzwyczaj-ne zebranie członków (i in) Polzawidu i pokrewnych organizacyj—zwołane przez kol. Sławskiego. Przewodniczył kol. Bochenkiewicz, sekretarował kol. Kochański. Kol. Sławski wygłosił dłuższy referat na temat podpisania konwencji pomiędzy Polzawidem i Pozedem, oraz omówił całokształt o-becnej sytuacji Polzawidu. Aczkol-wiek sprawy były b. ważne, opiesza-

łość niektórych członków (którzy raczej powinni być wzorem dla innych) spowodowała, iż zebranie było nieliczne. Prawdziwe, ale smutne!

Moulin Rouge w Katowicach. Mieściąc przerwy „ogórkowej” wykorzystał doskonale p. W. Teichner na przebudowanie swego dancingu-kabaretu „Mascotte” i nadawszy naprawdę charakter pierwszorzędnego miejsca rozrywkowego w Katowicach, zmienił mu i nazwę na „Moulin Rouge”. Otwarcie nastąpiło z dniem 1 sierpnia b. r.

Interwencja w starostwie w Chełmnie. Artysta I A. L. kol. Felden, zauważywszy, iż dancingi-kabarety w Chełmnie (Pomorze) angażują ludzi nie mających nic wspólnego ze sztuką widowiskową, a zachowaniem swoim czynią ujmę artystom P. Z. A. Wid. zwrócił się do naszej organizacji, o udzielenie pełnomocnictwa interwencji w tej sprawie u tamtejszych władz. W starostwie chełmińskim po wysłuchaniu wywodów przyrzeczono, iż od artystów kabaretowych także przyjeżdżających wymagane będą odtąd legitymacje Pol. Z. A. Wid. Kol. Felden za ów czyn zasługuje na wyrazy uznania i służyć może za przykład naszym związkowym mal-kontentom.

Zmiana lokalu Społ. Biura Pośrednictwa Pracy przy Pol. Z. A. Wid. w Poznaniu. Kierownik powyższego oddziału K. Bochenkiewicz, przeniósł swe biuro z ul. Strzeleckiej 19, na plac Ś-to Krzyski 2, m. 11. Poświęcenie nowego lokalu odbyło się 31 lipca b. r. z udziałem zaproszonych dyrektorów i artystów przebywających w Poznaniu.

Teatr Rozmaitości w ogrodzie „Bagatela”. W przypuszczeniu nastania łagodniejszych dni letnich i ciepłych wieczorów, objął sekretariat związku do końca sezonu letniego teatr w ogrodzie „Bagatela”, wystawiając na premierę, która odbyła się 1 sierpnia b. r. pierwszorzędny program, składający się z 18 numerów. Jeśli pogoda dopisze i uda się materjalnie opanować sytuację będzie to zaczątek do stworzenia reprezentacyjnej placówki Pol. Z. A. W.

Dancing w rest. hotelu „Pod Lwem” w Inowrocławiu. Placówka ta przeszła z dniem 1 b. m. w ręce p. Markowskiego (tamt. obywatela), który w organizacji naszej przyrzekł utrzymać ją na odpowiednim poziomie art.

Złośliwa aura szuka swych ofiar na arenie. Tegoroczny sezon letni daje się cyrkom wędrownym porządnie we znaki; jak po kilku dniach wiosny, trzeba było niektóre wykopywać ze śniegu, tak w pełni lata burze przewracają słupy, podtrzymujące namioty. Odezuły to nasze cyrki prowincjonalne jak np. Cyrk Bono, goszczący w miesiącu lipcu w Pabjanicach, gdzie w czasie walk francuskich zerwał wicher „chapiteau” roznosząc je kawałkami po mieście, Cyrk Barańskich w Sosnowcu, gdzie na widowień mieszczącą przeszło 1000 ludzi spadł namiot i zgasło równocześnie światło, czyniąc ogromną panikę wśród publiczności. Jak donoszą dzienniki, podobny wypadek miał miejsce w Cyrku Bufallo w Piotrowicach, gdzie nie obeszło się i bez uszkodzeń cielesnych. Jak dotychczas, pogoda nadal płata figle. Może więc piękna spokojna jesień polska, naprawi im dotychczasowe straty i da możność niekłopotliwego wypoczynku podczas ciężkich dni zimowych. Nasza brać cyrkowa nie traci widać nadziei, skoro delegaci kol. Polux-Ostrowski i Topolski organizują samopas dotychczas chodzących mistrzów areny i tylko z Cyrku Barańskich przysporzyli naszej organizacji ośmiu członków. Brawo! Może i inni pójdą w Wasze ślady.

Podróż artystów polskich naokoło świata. Z napisem takim w trzech językach, stanęło auto marki Renault dn. 6 sierpnia b. r. o godz. 12 w południe na placu J. Piłsudskiego w Warszawie, wiozące kol. i kol. Aleksandryjskich, Janaszków i Budnickiego w powodzi kwiatów. W tym też dniu nastąpił oficjalny wyjazd wspomnianych z Warszawy w daleką podróż. Na pożegnanie przybyli przedstawiciele prasy, klubu automobilowego, Pol. Z. A. Wid. koleżanki, koledzy, krewni i znajomi odjeżdżających, o-

raz mnóstwo publiczności. Nadjechało również kilka samochodów tejże marki z przedstaw. firmy. Chwilę pożegnania uwiecznili kino-operatorzy i fotografi, następnie wszystkie auta, pełne znajomych odwiozły ich do rogatki Wolskiej, gdzie wśród nadzwyczaj miłego nastroju nastąpiło rozstanie. Nasi artyści, czł. Pol.Z.A.Wid. wyjechali z propagandą polskich tańców, pieśni i muzyki ludowej. Pierwszym ich etapem ma być Rumunja. Przesyłane wiadomości zamieszczać będziemy na łamach „Echa Art.”.

Likwidacja cukierni Serkowskiej. Stałe, od kilku lat miejsce schadzek cukiernia Serkowskiej na Nowym Świecie w Warszawie przeszła w ręce firmy gastronomicznej Hirszfeld. Od połowy lipca b. r. dotychczas, nie ustalono jeszcze odpowiedniej cukierni wzgl. kawiarni, do której po godzinach urzędowych w związku, możnaby przenieść „nieobowiązują-

cą” politykę Polzawidu. Ponieważ tu chodzi o to, ażeby „posiedzenia” odbywały się bez akompanjamentu orkiestry, (której mamy podczas naszej pracy aż nadto) największą szansę ma cukiernia Lorkasiewicza. Są też zwolennicy tradycyjnej cukierni p.f. Blikle, która po przebudowaniu i zaprowadzeniu w niej koncertu orkiestry, stała się mniej przytulną... w każdym razie jedna z tych się utrzyma zwłaszcza, że są na Nowym Świecie, co zresztą wykażą najbliższe miesiące.

OSOBISTE.

Z okazji 5 letniej rocznicy naszego ślubu, składamy na Dom Artysty Widowskiego 15 zł.

Teofilowie Ordońscy.

Lipiec, 1929.

ADRESY ARTYSTÓW POL. ZW. ART. WID.

Aleksandryjsey, duet taneczny

W podróży naokoło świata.

Amors Feliks, muzyk ekscentr.

Warszawa — Polzawid

Albatros, gimnastycy napowietrzni

Cyrk Barańskich, — Kalisz.

Bogutówna, tancerka

„Grand” — Łódź.

Bajon Kazimierz, komik salonowy

Poznań — „Moulin Rouge.”

Bacciarelli Jadwiga, tancerka

Poznań — Wesołe Miasteczko, „Pawilon”

Bayer Jan, recytator kuplecista

Warszawa — „Bagatela”.

Brokardówna Eugenia, kuplecistka

Kraków — „Moulin Rouge”.

Bruszewsey, akt widow. i trio tanecz.

W turnee po Polsce

Boczkowski Maks, humor. i tancerz

Warszawa — „Mewa”

Bojarski-Orsza, duet wokal.-chor.

Toruń — „Pod Orłem”

Bolski Eugenjusz, humorysta

Warszawa — „Bagatela”

Barska Basia, tancerka

Warszawa — Polzawid

Branicka Hela, tancerka

Warszawa — „Bagatela”

Brzeziński Franc., monolog. i conf.

Lwów — „Alhambra”

Bronowski Bronisław, autor-humor.

W turnee po zdrojowiskach

Blondis, tancerka

Warszawa — „Moulin Rouge”

Białosówna, tancerka

Kraków — „Teatralna”

Bieńkowska, kuplecistka

Poznań — „Rzymska”

Charmel Małgorzata, tancerka klas.

Toruń — „Trzy Korony”

Chelmińska Halina, subretka

Warszawa — Polzawid

Czarnecki Jan, kapelmistrz

Warszawa — Cafe Bristol

Dore & Fernando, duet taneczny

Zakopane — „Trzaska”

Dąbrowska Jadwiga, wodewilistka

Warszawa — Polzawid

Domański Henryk, hum. wirt. na org.

W podróży zagranicą

Derbiez Wiktor, humorysta

Warszawa — „Astra”

Dracowa Marja, wodewilistka

Lwów — „Louvre“

Darowski Stefan, kupl. wirt. na org.

Warszawa — Polzawid

Din Don, komicy-satyrycy-muzykal.

W tournée z cyrkiem Musajewa

Dobrowolska Marja, tancerka

Poznań — „Carlton“

Dobrzański, humorysta

Kalisz — „Wypiszczykowa“

Dzieciotowskie Siostry

Chełmno — „Pocieszniczy“

Denis Władysław, kierownik baletu

Toruń — Trzy Korony

Drażkiewicz, tresura psów

Cyrk Barańskich — Kalisz

Du Mond, cykl. w nap. koszu śmierci

Cyrk Barańskich — Kalisz

Edgard Ellen, zagadka XX wieku

Cyrk Barańskich — Kalisz

Edi i Theo, komicy muzykali

Warszawa — „Rococo“

Erwestówna Ida, subretka

Zakopane — „Karpowice“

Erwestowie, duet charakteryst.

W turnee po zdrojowiskach

Fellini, typy charakterystyczne

Toruń — „Trzy Korony“

Fleuron, duet taneczny

Warszawa — „Nitouche“

Forel Wanda, tancerka

Wilno — „Nizkowski“

Gajewski Tadeusz (Tedi), akt strzel.

Warszawa — „Bagatela“

Gajewska Cecylja, kierown. baletu

Sosnowiec — „Locarno“

Gdyczyński Władysław, brzuchom.

W tournée po Polsce.

Guzik Kubaś, komik-ekscentryk

Cyrk Staniewskich

Gardanoff, tancerz

Poznań — „Atlantik“

Gerasówna, tancerka

Poznań — „Moplin Rouge“

Harrison, trio taneczne

Przemyśl — „Grand“

Indra Mea Mara, tancerka

Warszawa — Polzawid

Iwaszów i Woroniewicz, duet operet.

Warszawa — Polzawid.

Janaszkowie, charakt. duet śp.-tan.

W podróży naokoło świata

Jaśkowski Edward, humorysta eksc.

Inowrocław — „Pod Lwem“

Jankowska Janina, subretka

Warszawa — Polzawid

Jędrzejewska Julja, śpiewaczka

Warszawa — Polzawid

Jankowska Pola, kuplecistka

Lwów — „Helanka“

Jarocka, kuplecistka

Poznań — „Savoy“

Jerańska Jadwiga, tancerka modern.

Zakopane — „Morskie Oko“

Jacobini Kazimierz, iluzjonista

Warszawa — Polzawid

Karkowski Ney, duet taneczny

Białystok — Kino „Moderne“

Kajdarowa Tatjana, tańce plast.

Warszawa — „Nitouche“

Kaniewscy, duet taneczny

Warszawa — „Bagatela“

Karitan Józef, humorysta-komik

Lwów — „Polonja“

Klingerówna Hanka, kuplecistka

Wilno — „Nizkowski“

Kochański Zdzisław, piosen.-confer.

Poznań — „Savoy“

Kossakowski Wiktor, humorysta

Warszawa — Polzawid

Kay-Witt, humorystka

Krynica — „Bagatela“

Krajewska Weronika, tancerka

Warszawa — „Bagatela“

Kłosowska Elżbieta, tanc. chrakt.

Poznań — „Pawie Pióro“

Korwin Hanka, kuplecistka

Poznań — „Pawie Pióro“

Kondracki Marjusz, piosenk.-humor.

Warszawa — „Saski“

Kilińscy, duet taneczny

Warszawa — „Victoria“

Kambros, kierownik cyrku

W tournée po Polsce

Koralewicz Jadwiga, subretka

Na wypoczynku

Krynicka Nina, tancerka modern.

Warszawa — „Okocim“

Kustoszówna Helena, tancerka

Warszawa — „Victoria“

Karczewscy, charakt. duet taneczny

Warszawa — „Wróbel“

Lados-duo

Lublin — Cyrk Korona

LiLi Larys

Katowice — „Moulin Rouge“

Lilipuci, trupa 6 osób

Bydgoszcz — Ogród Resursy Kupieckiej

Lirycz Ziuta, tancerka

Lublin — „Frascati“

Lissowscy, trio

Poznań — Śniadeckich 17

Lubicki Stefan, piosenkarz i cofer.

Lwów — kawiarnia „Louvre“

Lińska Lili, śpiewaczka

Łódź — „Manteuffel“

Lu Relly, tancerka

Katowice — „Eldorado“

Łukasiewicz Mieczysław, piosenkarz

Warszawa — Polzawid

Melerwilowie, duet taneczny

Na wywczasach

Merkel Hansi, tancerka klasyczna

Poznań — Wesołe Miasteczko „Pawilon“

Malinowska Hela, subretka

Katowice — „Moulin Rouge“

Mat Mieczysław, humorysta

Warszawa — Polzawid

Malicki (Zwirski), humorysta

Warszawa — „Uciecha“

Morawska Wacia, subretka

Warszawa — Nowogrodzka 22.

Michalska Wienia, subretka

Stanisławów — „Poste restante“

Miłowska Ludomiła, tancerka

Warszawa — Polzawid

Michalska Rena, subretka

Warszawa — Kino „Czary“

Modrzewska Eugenja, kuplecistka

Kalisz — „Europa“

Messalini, imitator kobiet

Warszawa — „Lij“

Melerowicz Juljan, humorysta

Warszawa — Polzawid

Matuszewski Franciszek, kier. baletu

Lublin — „Ermitaż“

Masłowa Katia, subretka

Warszawa — Polzawid

Małeckie Siostry, duet taneczny

Katowice — „Apollo“

Milanes, akt akrobatyczny

Łódź — „Manteuffel“

Muszyński Ignacio, duet muzyczny

Cyrk Staniewskich w tournée

Manoli Józef, imitator dźwięków

Cyrk Staniewskich w tournée

Marski Marek, humorysta

Lwów — „Elite“

Morecka, subretka

Warszawa — „Bagatela“

Montano, 3 rzymscy gladiatorzy

Cyrk Barańskich — Kalisz

Mirski Mieczysław, komik humorysta

Zakopane — „Morskie Oko“

Messet, tancerka charakt.

Warszawa — Polzawid

Mill, Mila, subretka

Warszawa — Polzawid

Mańko, kłown

Cyrk Barańskich — Kalisz

Niksarski i Żukowska, duet taneczny

Poznań „Splendid“

Nowogrodzka Eugenja, kuplecistka

Kalisz — „Wypiszczykowa“

Normann Nura, tancerka

Łódź — Piotrkowska 69. (Firma Peszes).

Ol-Sini, tancerka

Sosnowiec — Narutowicza 15.

Odrobiński E., humorysta

W tournée po zdrojowiskach

Ordon Mieczysław, piosenkarz

Brześć nad B. — „Renaissance“

Olgina Górna, tancerka

Na wywczasach

Olesławski, humorysta

Bydgoszcz — Ogród Resursy Kupieckiej

Ościńska Neli, pieśniarka

Warszawa — Polzawid

Ordings-Bono, cyrk objazdowy

Cyrk objazdowy—Aleksandrów pod Łodzią

Ordoński T., sekretarz generalny

Warszawa — Polzawid

Porebińska Anna, tanc. charakt.

Warszawa — „Rococo“

Polux-Ostrowski, akrobaci-gimnast.

Cyrk Barańskich — Kalisz

Połoński Arkadiusz, humorysta

Sosnowiec — „Locarno“

Podolska Marja, kuplecistka

Warszawa — Polzawid

Pilarski Franciszek, humorysta

Lwów — Tarnowskiego 10.

Platonoff, akt muzyczny

Poznań — P. W. K. Wes. Miast. „Pawilon“

Poraj Porecka, śpiewaczka

Warszawa — „Bagatela“

Rączka Józef, piosenkarz

Poznań — „Ziemiańska“

Ryakowa Marja, śpiewaczka

Warszawa — Nowy Świat 26 m. 31

Renard Ryszard, humorysta autor

Kraków — „Moulin Rouge“

Pakulska, kuplecistka,

Poznań — „Francuski“

Reden Edward, autor humorysta

Krynica — „Zacisze“

Rej Edward, humorysta autor

Warszawa — „Czary“

Ria-Carena, tancerka

Bielsko — „Tabarin“

Rassek Józef, humorysta

Grodzisk — (Wielkopolska)

Rin Wiera, subretka

Poznań — „Palais Royal“

- Rowena et Gaston**, duet tan.
W tournée zagranicą
- Roland Lili** (Nowakowska), tancerka
Kalisz — „Wypiszczykowa“
- Ridi Renée**, tancerka
Brześć nad B. — „Renaissance“
- Senkowska Halina**, tancerka charakt.
Józefów — Willa „Leśna“
- Sadowski Władysław**,
Warszawa — „Helios“
- Sirotina Wiera**, śpiewaczka
Na wywczasach —
- Steffens, Sisel**, tancerka
Poznań — „Pawie Pióro“
- Stone Jonny**, kwartet taneczny
Kraków — „Miraz“
- Stanley Allan**, indyjski akt widow.
Poznań — P.W.K. Wesołe Miasteczko
- Stanisławscy**, kwartet humoryst.
Warszawa — „Rococo“
- Slawski Józef**, piosenkarz-confer.
Bielsko — „Tabarin“
- Staruszkiewicz Józef**, Prezes P.Z.A.W.
Warszawa — Polzawid
- Szpakowski Aleks.**, humor.-grotes.
Warszawa — „Bagatela“
- Sachalińska Elwira**, tancerka
Poznań — W. W. Świętych 8
- Sielska Janina**, śpiewaczka
Warszawa — Polzawid
- Szumńska**, śpiewaczka
Szczażnica „Pod Kraszewskim“
- Stefani and Kornelli**, komicy
Cyrk Barańskich — Kalisz
- Stefańska Jadwiga**,
Przemyśl — „Grand“
- Su i Lockway**, para taneczna
Lwów — „Warszawa“ i „Alhambra“
- Świcz Jasio**, kupiecista
Poznań — „Atlantik“
- Solari Zofja**, tancerka
Poznań — „Carlton“
- Stachowscy**, duet muzyk.-komiczny
Cyrk Dworskiego i Koczka
- Ściwiariski Janusz**, humorysta autor
Warszawa — „Era“
- Tarasiewicz**, „tajemniczy kufer“
Cyrk Staniewskich w tournée
- Topolski Stefan**, reżyser i kierownik
Cyrk Barańskich — Kalisz
- Tarnowska Maryś**, pieśniarka ludowa
W tournée po zdrojowiskach
- Trawińska Janina**, tancerka
Warszawa — „Sielanka“
- Tropokaro**, tancerka
Radom — a la Hawelka
- Thomson**, duet tan.
Poznań — „Ziemiańska“
- Urbańska Nelly**, tancerka
Poznań — „Moulin Rouge“
- Walewska Miła**, wodewilistka
Gdynia — Hel „Riviera“
- Wesołowski Sylwester**,
Poznań — „Astorja“
- Wolska Lusja**, kupiecistka
Kalisz — „Wypiszczykowa“
- Welin Jerzy**, piosenkarz confer.
Lwów — „Warszawa“ i „Alhambra“
- Wieczorkowska Miła**, tancerka
W tournée zagranicą
- Valery**, kierownik baletu
Lublin „Frascati“
- Wyględowscy** (6 osób)
Cyrk K. Dworskiego i Koczka w tournée
- Werlińska**, (subretka)
Warszawa — „Astorja“
- Zagórska Wanda**, śpiewaczka
Warszawa — Polzawid
- Zalewska Irena**, balet
Warszawa — kabaret „Bagatela“
- Zamojska Marja**, pieśniarka ludowa
Kraków — „Moulin Rouge“
- Zamorska Julja**, wodewilistka
Warszawa — Polzawid
- Zatorska Mary**, subretka
Poznań — „Splendid“
- Zielińska Katia**, subretka
Warszawa — „Bagatela“
- Zielińska Roma**, wodewilistka
Warszawa — Polzawid
- Zenita**, tancerka
Poznań — Wielkie Garbary 54
- Zwidlicz Wacław**, humorysta
Warszawa — Kino „Astra“
- Żarska Ola**, humorystka
Warszawa — Polzawid
- Żukiewicz Hanka**, kupiecistka
Radom — a la Hawelka

REKLAMUJCIE SIĘ W „ECHO ARTYSTYCZNEM“! ZAPEWNIĆ SIE SOBIE
PRACĘ, A PISMU PODSTAWĘ MATERJALNĄ!

M O U L I N R O U G E
DAWN. MASCOTTE
K A B A R E T

WYSTĘPY
PIERWSZORZĘDNYCH SIŁ
KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

KATOWICE
PLEBISCYTOWA 3

JÓZEF RĄCZKA

pierwszorządny piosenkarz - humorysta - konferencier

Najnowszy przebojowy repertuar

OSTATNIE SZLAGIERY SEZONU

NIEBYWAŁE POWODZENIE

Poznań, KAWIARNIA ZIEMIAŃSKA

**Angażowany przez Społ. Biuro Pośrednictwa Pracy Bochenkiewicza
w Poznaniu.**

WISIA BACCIARELLI

Znakomita tancerka modernistyczna!

Nowe przebogate kostjumy!

Szyk. Wdzięk. Uroda. Wspaniałe toalety wieczorowe.

Posiada wszystkie walory dla pierwszorządnych lokali.

SIERPIEŃ: Poznań P. W. K. „Wesołe Miasteczko“

WRZESIEŃ: Łódź, Restauracja „Manteuffel“

PAŹDZIERNIK: Warszawa „Nitouche“

LISTOPAD: Lwów „Bagatela“

WOLNA OD 1-go GRUDNIA,

Spieszcie się, bo będzie zapóźno.

SPOŁECZNE BIURO POŚREDNICTWA PRACY przy POL. Z. A. WID.

pod kierownictwem

K. BOCHENKIEWICZA

w Poznaniu, Plac Sto-Krzyski 2 m, 11

**uprasza o składanie ofert sił pierwszorządnych wraz z fotografiami,
oraz podaniem ostatecznych warunków. Bez załączenia porta, oferty
niewzględniane pozostaną bez odpowiedzi.**

„ATLANTIC“

Katowice, ul. Mickiewicza 8,

TELEFON 1338.

**Jedyna kawiarnia
z programem artystycznym na miejscu**

PROGRAM SIERPNIOWY:

Kitty Hagen

Lizzy Olschansky

Duett Twett & Twett

Ilskoy Alosza

**W soboty, niedziele i święta
od godz. 5-ej popoł.**

Koncert z programem.

MERY ZATORSKA

LIPIEC; rekontrakt „Moulin Rouge“ Poznań

SIERPIEŃ; Kabaret-Dancing Splendid, Poznań,

WOLNA ???

Lili Larys-Maliszewska

Tancerka charakterystyczna

obecnie Moulin - Rouge

KATOWICE.

WOLNA ??

ANNA POREĘBIŃSKA

Znana tancerka charakt. ekscentryczna

LIPIEC — „Tabarin“, Warszawa

SIERPIEŃ — Kino-varieté „Rococo“

i „Moulin Rouge“ Warszawa

KABARET „SAVOY“ DANCING

Poznań, Ul. zeczypospolite 9.

Dyrekcja: Franciszek Twardy i Feliks Przybylski

PROGRAM SIERPNIOWY!!

Irena Jarocka

wodewilistka repertuar pióra B. Bronowskiego

BALET MODERNISTYCZNY

Zdzisława Kotowskiego

6 (osób) — 1 tresowana małpa „Aicha“

Ritta Carmella

tańce międzynarodowe — 1-szy raz w Polsce

ZDZISŁAW KOCHAŃSKI

prolongowany na wrzesień — 5-ty miesiąc.

W repertuarze: najcudowniejsze tanga Europy.

Conferencjer i kierownik artystyczny: ZDZISŁAW KOCHAŃSKI.

Orkiestra 8 (osób) Kurt Putti Fischer et Jean Urbański
saxofon Jazz-Band.

**ZDZISŁAW KOCHAŃSKI bierze udział w audycjach Radjostacji
Poznańskiej.**

KAZIMIERZ BAJON

**Jedyny w swoim rodzaju komik salonowy, piosenkarz,
improvizator, konferencier i wodzirej**

poleca się pp. Dyrekcjom i pp. pośrednikom,

!! WOLNY NA WRZESIEŃ !!

Adres: Poznań, Kantaka 8-9 „Moulin Rouge“

HANKA KORWIN

pieśniarka ludowa zawiadamia niniejszem pp. Dyrektorów i pp. Pośredników, że z dniem 1-szego września br. zmienia swoje emplois na subretkę! Posiada pierwszorzędny nowy repertuar, eleganckie toalety sceniczne i wieczorowe.

OBECNIE: POZNAŃ, „PAWIE PIÓRO“

ELŻBIETA KOŁOSOWSKA

pierwszorzędna charakterystyczna tancerka

Nadzwyczajne kostjomy według ostatnich modeli paryskich

NOWE TAŃCE.

WSPANIAŁE TOALETY.

Poznań, KAWIARNIA ZIEMIAŃSKA

Zapośredniczona przez K. Bochenkiewicza

w Poznaniu pl. Świętokrzyski 2

KABARET-DANCING APOLLO

DYR. J. ALEXANDROFF
KATOWICE

ul, Poprzeczna 17-19 Tel 327.

Najstarszy kabaret Górnego Śląska
Najmodniejszy lokal w Polsce

PROGRAM

DUO SERGEY

TYLLA TYLDE

SIOSTRY MAŁECKIE

CSIKY CSAKY

HENRY

CORTEL

SIERPNIOWY 1929 r.

ORIGINAL „APOLLO - BAND“
AMERICAN - BAR

REWJA ARTYSTYCZNA „LIJ”

pod kierownictwem EDWARDA REJA

Dyrekcja: S. KABOT

PROGRAM SIERPNIOWY

Balet Astroff

Rena Renówna — subretka

Messalini ? ?

Stefan Żwirski — piosenkarz

Edward Rej — humorysta-autor

Orkiestra pod batutą
CZESŁAWA ŻAKA

Conferencier
BOGDAN SZYMKOWSKI

Akompaniator
BRONISŁAW SMUGA

W Programle: Numera solowe, inscenizacje, sketche,
prologi, finały.

TEATR!!!

OGRÓD!!!

BAGATELA

(w Warszawie)

Czysty zysk przeznaczony na cele Polsk.
Zw. Art. Widowiskowych.

PROGRAM Nr. 1

- 1) PROLOG — ST. STAŃSKI z zespołem,
- 2) H. BRANICKA — tańce charakterystyczne,
- 3) A. PRASKI — śpiewak operowy,
- 4) VERA KRAJEWSKA — tancerka klasyczna,
- 5) WŁ. MORECKA — pieśniarka,
- 6) H. KANIEWSKA — tańce excentryczne,
- 7) ST. STAŃSKI — recytacje,
- 8) K. M. LEWANDOWSCY — duet taneczny,
- 9) KATIA ZIELIŃSKA — modewilistka,
- 10) J. BAYER — humorysta,
- 11) TEDDY oryg. akt strzelecki,
- 12) T. ORDOŃSKI — melodeklamacje,
- 13) WŁ. PORAJ-PORECKA — śpiewaczka,
- 14) JÓZEF STARUSZKIEWICZ ! ! ! ! !
- 15) H. F. KANIEWSCY — niezrównany duet charakterystyczny,
- 16) FINAL — z udziałem całego zespołu.

Kierownik literacki: JÓZEF STARUSZKIEWICZ,

Kierownik artystyczny: T. ORDOŃSKI.

Baletmistrz: K. LEWANDOWSKI i F. KANIEWSKI.

Kapelmistrz: J. MENDELSON,

Administracja: EUG. BOLSKI.

Dekoracje: art. mal. Z. NIRNSTEINA,

Mira Wereszczyńska

po powrocie z wywczaśòw letnich, na nowo
otwiera kurs przygotowawczy na scenę. podscenki
i estrady. Dostarcza adeptom własny repertuar.

UL, PODWALE 17 m. 24 TEL, 152-11

do godz. 1 pp. i od 4 — 6 pp.

Mary Horliczówna

tancerka „moderne“

w roku 1929 po 3^{ci} w Nitouche — Warszawa

NOWY REPERTUAR !!!

KOSTJUMY WEDŁUG OSTATNICH WZORÓW !

WRZESIEŃ }
PAŹDZIERNIK } WOLNA

LISTOPAD: Warszawa „Bristol“

Zawiadamiamy Kol. i Kol., iż na życzenie szeregu dyrekcji, jak również zainteresowanych osób, postanowiliśmy zamieszczać adresy wszystkich artystów bezpłatnie; w tym celu prosimy o nadsyłanie zmian swego adresu najpóźniej do 5 każdego miesiąca.

Szan. Czytelników i Sympatyków naszej organizacji zawiadamiamy niniejszem, iż każdy numer naszego pisma możemy im nadesłać pocztą; prenumerata wynosi 3.50 zł. kwartalnie. „Echo“ wychodzi 10-go każdego miesiąca.

Redakcja: Warszawa, Złota 36, tel. 303-55.

Wydawnictwo: „Pol. Zw. Art. Wid.“

Redaktor: Zygmunt Turkus

Druk: „Stoleczna“, Warszawa, Wolska 16, tel. 88-67.

KABARET „MOULIN ROUGE“

W KRAKOWIE UL. ŚW. GERTRUDY 28. TEL. 323

Dyrekcja A. Friedman i O. Blau

PROGRAM OD 1 SIERPNIA 1929 r.

Marja Zamojska pieśniarka i kuplecistka ludowa, repertuar na rok 1929 nowy, pióra Bronowskiego i Staruszkiewicza

Baby Milford znakomita tancerka akrobatyczna

Trío Bellar doskonały sketch taneczny (2 damy 1 mężczyzna)

Zofja Czerska tancerka modernistyczna

Euglenja Brokardówna pieśniarka i kuplecistka salonowa

Ryszard Renard kuplecista przy własnym akompaniamencie (fortepianu, gitary i bańjoli)

Kierownik artystyczny

Br. Windhelm-Witowski

Znakomita orkiestra pod batutą PAWŁA DYMARZA

przy fortepianie L. SZYMKIEWICZ saxofon A. WRÓBEL

acordjan i banjo M. BIAŁEK

ja z z J. LANZ

Program angażowany przez Sp. B. P. P. EISENBERGA

TROCADERO

DYR. ROSITA PRESS

KATOWICE

UL. STAWOWA TEL. 553

PROGRAM

SIERPIEŃ 1929

Lo Rawel Danseuse excentrique
Ivy Lanoś Danseuse caracteristique
Wiktor Tiurin Chansonier et conferencier
Taranaki and Tui Danseurs classiques et acrobatiques
Thes 3 Piccanies American Excentric-Dancer

Danseur mondain:

Ado Dlingrat

Gold-Scher Dancing-Sincopators

American bar

W NIEDZIELE I ŚWIĘTA:

FIVE O'CLOCK TEA

z kabaretem